

Mühendis Olan Kadın

SUNULANI DEĞİL SEÇTİĞİNİ YAŞAYABİLMENİN ALTYAPISININ
MÜHENDİSLİK BİRİKİMİ VE ANALİTİK DÜŞÜNME YETİSİ İLE
GÜÇLENDİĞİNİ FARK EDER

Tülay Işık

EMO Ankara Şubesi Kadın Komisyonu Üyesi

İş hayatında erk sahibi olmaya başlayan kadının güne kadar öğrendiği edilgen tavrın artık yeterli olmadığını da farkına varır.

Bir kadın için mühendis kimliğine erişmek aynı zamanda annesinin ya da çevresindeki diğer kadınların sahip olmadığı bir güce de erişmek anlamına geliyor olabilir. Aynı zamanda büyütülürken öğrendiği iktidar ilişkilerini yüksek öğrenimde edindiği eleştirel bakış açısı ile incelemiş, irdelemiş ve iş hayatına "etkin" olarak geçmeye karar vermiş bir kadın, etkin olmanın erkek gibi olmak olduğu yanılgısına da düşebilir. Çünkü etkin ya da edilgen olmak kelimelerden çok davranışlar ile kendine ifade bulmakta ve mühendislik öğrenimi bu davranış değişikliklerini kapsamı içine almamaktadır. Genç kız olarak mühendis olmayı seçmek ya da kendini mühendis oluvermiş bulmak zaten yeterince sıra dışıdır. Mühendis olarak görece bir önceki nesle göre daha güçlü olmak bile güç sahibi olarak bunu korumak ve geliştirmek sorularına da çözüm bulmak anlamına gelmektedir. Bunların deneyimlenmesi ve gerçekte henüz yüksek matematik formüllerine dökülemeyen ancak gerçekte dünyayı yöneten güç ilişkileri sorularına kendi kişisel dünyasında da çözüm bulması gerekir. Artık annesinin elinde olmayan bir erk vardır, bilgi ile elde ettiği.

Ancak ve lâkin bir de aşk vardır. Meslek hayatında edindiği etkin rolün özel hayatında sınanması zamanıdır artık. Önündeki yol apaçık aydınlık görünüyorken birden kapalı cam kapılara çarpıp gibidir. O sınırdaki hiç birşey yokmuş gibidir. O eşiğe kadar gayet güzel gelmiştir genellikle. Ama duvara çarpmış gibidir. Nedenini ararken büyümek, birey olmak ve kendini bulmak gerektiğini fark eder ve bunun formülü de yoktur. Başka bir deyişle bir kız çocuğu olarak her nasıl büyütülmüş olursa olsun, etkin ya da edilgen ki eğer mühendis olmuş ise mutlaka eleştirel bakmayı da öğrenmiş olarak yeni durumu

anlamaya çalışır. Birey olarak kendisi olduğunda; o cam kapıda sadece kendisine ait bir çıkış oluştuğunu görür.

Bu büyüme sırasında, aşk ilişkisinin bir iktidar ilişkisi olduğunu, lider olma, liderini seçme, eleştirel bakma ya da itaat etme halleri ile kadın olma, kadın hissetme hallerinin nasıl da ilintili olduğunu görüp şaşırır ve kendisi olma yolunu bulmayı dener. Yeni bir kimlik oluşturur ve o güne kadar kabul gören ve mühendislik formüllerinden daha eski olan kadın = edilgen genel formülünü bazen edilgen ve geride, bazen etkin ve lider ama her zaman kendisi olma özgürlüğüne ve gücüne dönüştürme şansını elde eder. Sunulani değil seçtiğini yaşayabilmenin altyapısının mühendislik birikimi ve analitik düşünme yetisi ile güçlendiğini fark eder.

O gün ruhundaki ve tenindeki ısıltı ile çalışma arkadaşlarının arasına karışır. Güç ilişkilerinin yeniden tanımlanması içten içe başlamıştır zaten.